

Budsjett 2025
Økonomiplan 2025-2028

**BJØRNA
FJØRDEN**

KOMMUNE

Innledning	4
Ungdomspakken - fra utfordringer til løsninger	4
Tidlig innsats.....	5
Lesing, et av de viktigste verktøyene vi har.....	5
Miljøarbeid i ungdomsskolen.....	6
Aktivitetstilbud.....	6
Kommunepsykolog.....	6
Helsesykepleier.....	6
Lavterskel familieveiledning.....	6
En bedre eldreomsorg	7
Bedre bemanning.....	7
Redusert husleie i omsorgsbolig.....	7
Omsorg+ og Bokollektiv.....	8
Private initiativ.....	8
Velferdsteknologi.....	8
Driftsbudsjett	9
Oppvekst.....	9
Kommunepsykolog.....	9
Ungdomsteamet.....	9
SFO.....	9
Kommunal barnetrygd.....	9
Torsdagsgruppen.....	9
Kulturskolen.....	10
Miljøarbeid i skolen.....	10
Økte overføringer oppvekst.....	10
Skolestruktur.....	10
Helse og velferd.....	10
Kreftkoordinator.....	10
Crux Vindfanget.....	10
Økt sosialstønad.....	11
Billigere leie i omsorgsboliger.....	11
Psykisk helse og rus.....	11
Økt bemanning bofellesskap.....	11
Friskliv og mestring.....	11
Bedre bemanning helse og velferd.....	11
Økte sosialhjelpssatser.....	11
Økte rammeoverføringer.....	12
Samfunnsutvikling.....	12
Ansette klimarådgiver.....	12
Redusert husleie i kommunale boliger.....	12
Bibliotek.....	12
Nei til reklame på kommunal grunn.....	12
Kommunetunet.....	13
Andre tiltak.....	13

Bemanningsentral.....	13
Oseana.....	13
Redusere lønn til ordfører og varaordfører.....	13
Redusere antall politiske møter.....	13
Digitalt først.....	14
Investeringsbudsjett.....	14
Omsorg+.....	14
Bokollektiv.....	14
Mikrohus.....	14
Kommunetunet.....	14
Kommunal infrastruktur.....	14
Skolebøker.....	15
Friluftsområder.....	15
Velferdsteknologi.....	15
Inndekning.....	15
Eiendomsskatt.....	15
Annet.....	16
Premiefond.....	16
Vann og avløp.....	16
Oversikt over endringer i driftsbudsjettet.....	17
Oversikt over endringer i investeringsbudsjettet.....	18
Verbalforslag.....	20

Innledning

Bjørnafjorden SV sin visjon er å utvikle en raus, omsorgsfull og attraktiv kommune, både for de som bor her og for alle de dyktige og hardtarbeidende folkene som jobber i kommunen.

For å oppnå dette har vi gjort store endringer i forhold til kommunedirektøren sitt forslag til budsjett. Vi foreslår nye satsninger på områder der vi mener kommunen ikke leverer bra nok i dag. Kommunen vil levere gode tjenester til innbyggerne med vårt budsjett.

De siste årene har vist oss at det ikke lar seg gjøre å trekke rammene ytterligere ned, uten å gå på akkord med liv, helse og lovpålagte minstekrav.

Med dette budsjettet slutter kommunen å tære på sparepengene i 2027. Det er avgjørende for kommunens evne til omstilling og tilpasning. I mange år har ulike flertall vedtatt budsjett med for høye inntekter og for lave utgifter. Resultatet har vært at mange av sparegrisene nå er knust, og vi nærmer oss faretruende fort en situasjon uten de nødvendige bufferene i kommunens økonomi.

I dette dokumentet vil du først få presentert våre to viktigste satsningsområder: Ungdomspakken og En bedre eldreomsorg. Her har vi valgt å samle en rekke tiltak som til sammen utgjør satsingsområdene. Deretter går vi gjennom de viktigste endringene i driftsbudsjettet før vi fortsetter med investeringsbudsjettet og inndekning.

Ungdomspakken - fra utfordringer til løsninger

Vi har over lang tid sett at antall ungdom med utfordringer har økt. Flere ungdommer eksperimenterer med rusmidler tidlig, og lærere rapporterer om økt vold og utagering. Andelen elever som føler seg utenfor eller mobbet øker, og vi ser en økning i hærværk og tyveri. Dette er ikke bare et problem for den det gjelder, det er et problem for de rundt og, på sikt, for samfunnet. Hver ungdom som havner utenfor arbeidslivet i voksen alder koster samfunnet over 15 millioner kroner i snitt. Penger brukt på å hindre dette er altså ikke bare bra for ungdommen selv, men for samfunnet som helhet. For å nå ut til flest mulig ungdom har vi valgt å satse på flere forskjellige tiltak som forhåpentligvis kan snu denne trenden.

Tidlig innsats

Det er hos ungdommen man ser økningen i utfordringer best, men for mange starter det tidligere. Utfordringer som for eksempel mobbing, lesevansker og relasjonsvansker i barnehagen og barneskolen kan være utløsende årsaker. Derfor er det så avgjørende med tidlig innsats, og i vårt budsjett er det flere tiltak som handler om det.

Ungdomspakken vil styrke miljøarbeidet i skolene, ved å finansiere flere miljøterapeuter og miljøarbeidere. Målet er å fange opp og hindre at enkeltelever havner utenfor.

Vi styrker arbeidet med å forebygge og motvirke mobbing i barnehagen. Det vil skje gjennom kurs i kommunal regi, tilgjengelige for både privat og offentlig eide barnehager, med formål om å oppdage og forebygge mobbing og relasjonsvansker i barnehagene. I tillegg vil kommunale ressurser veilede barnehagene i enkeltsaker ved behov.

Lesing, et av de viktigste verktøyene vi har

Lesevansker er en kjent årsak til utenforskap. Statistikken viser at leseferdighetene på barnetrinnene i Bjørnafjorden er svake, og dette må vi ta tak i. Det vil ha god effekt på ungdomsmiljøene i kommunen hvis de som sliter med å knekke lesekode får hjelp tidlig.

Derfor investerer vi i det vi kaller Leseaksjonen, som vi foreslår å starte allerede i 2025.

Her vil vi legge til rette for at barna skal få lese mer når de er på skolen. Lærerne forteller at det har god effekt å øve i mindre grupper. Barna blir tryggere på å lese høyt, og lærerne kan fange opp hvem som trenger ekstra oppfølging. Men skolene har i dag ikke nok folk til å gjøre det.

Ungdomspakken inneholder derfor penger til flere voksne i skolene, og til at alle elever skal ha hver sin lesebok. Tiden der barna får leseleksen på oppkopierte ark må være forbi.

Bibliotekene spiller også en avgjørende rolle i å skape leseglede og tilhørighet. Vi reverserer de foreslåtte kuttene og øker budsjettet deres, slik at de kan ansette flere og kjøpe inn flere bøker. Når bibliotekene blir levende møteplasser, kan de pirre leselysten hos enda flere.

Å satse på lesing, er å satse på barnas fremtid, mestring, trivsel og muligheter.

Miljøarbeid i ungdomsskolen

Siden det er i ungdomsskolen utfordringene er, er det også der hovedvekten av tiltakene i Ungdomspakken finnes. Som i barneskolene skal det ansettes miljøterapeuter og miljøarbeidere også i ungdomsskolen. De skal både jobbe forebyggende og håndtere problemer når de oppstår. Vi foreslår også å utvide ungdomsteamet, slik at vi har flere ansatte der som kan hjelpe til med de elevene som trenger det mest på de forskjellige skolene.

Tilstedeværelsen av miljøterapeuter og miljøarbeidere i skolen har en dokumentert effekt på elevenes trivsel og læringsmiljø, styrker det psykososiale miljøet i skolen og reduserer utenforskap, mobbing og konflikter. Risikoen for frafall i videregående skole reduseres.

Miljøarbeid er også kostnadseffektivt, da det kan bidra til mindre behov for mer kostbar oppfølging fra barnevern eller spesialtjenester.

Aktivitetstilbud

Vi vet at et godt aktivitetstilbud også virker forebyggende, derfor foreslår SV å styrke aktivitetstilbudet.

UngArena, Åpen hall i Fjorden Arena og Os Aktiv skal alle få midler til å utvide driften. I tillegg settes det av midler til INTRO DM, slik at tilbudet kan opprettholdes. Kulturskolen får økte overføringer, slik at flere får tilgang. Disse aktivitetene gir ungdom positive opplevelser, bygger selvtillit og skaper sterke fellesskap.

Kommunepsykolog

Vi vet at det er en sammenheng mellom psykiske lidelser og utenforskap. Antall barn og ungdom som melder om psykiske lidelser har økt de siste årene, derfor var det sjokkerende at det ble kuttet et årsverk i 2024. SV foreslår å styrke kommunepsykologen igjen, slik at de er tilgjengelig for de som trenger det.

Helsesykepleier

Helsesykepleierne er en viktig samtalepartner for elevene, spesielt innen felt som helse, seksualitet, samliv og prevensjon. Ved å hjelpe ungdom gjennom vanskelige tema spiller helsesykepleierne en viktig rolle i det forebyggende arbeidet. Bjørnafjorden kommune har langt færre helsesykepleiere enn anbefalt, derfor har vi satt av penger til flere i vårt budsjett.

Lavterskel familieveiledning

Den viktigste rollen i barn og ungdom sine liv, er det deres nærmeste pårørende som har. Det er viktig at kommunen tilbyr veiledning når foreldrene selv ønsker det, eller når skolen ser et behov. Klarer vi å hjelpe de som synes det er vanskelig med grensesetting eller relasjonsbygging, vil det redusere antall ungdom med utfordringer. Vi har derfor foreslått å styrke familiens hus med midler som skal gå til dette arbeidet.

En bedre eldreomsorg

Eldreomsorgen i Bjørnafjorden kommune er kraftig underfinansiert. Sektoren møter like fullt nye krav om kutt hvert eneste år. SV vil ikke godta denne utviklingen, og foreslår kraftige styrkinger av sektoren.

Våre eldre får ikke den omsorgen de fortjener og har krav på. De ansatte må løpe fortere og fortere. Strikken er allerede strukket for langt, noe sykefraværet bærer vitne om.

Bjørnafjordingene fortjener en god alderdom og de ansatte i eldreomsorgen fortjener gode arbeidsforhold.

For å møte et økende behov for eldreomsorg, og for å kunne opprettholde dagens velferd på sikt, må kommunen ta i bruk flere trinn i omsorgstrappen. Vi skal drive effektivt og satse på velferdsteknologi og nye boformer, for å sikre en mer bærekraftig eldreomsorg. Tjenestene må utvikle seg i takt med samfunnets krav og forventninger.

Vi vet også at vi kommer til å trenge alle de kloke, omsorgsfulle og dyktige hendene vi har i eldreomsorgen i dag, også i fremtiden. Hvis Bjørnafjorden ikke klarer å opprettholde en forsvarlig bemanning gjennom den omstillingen vi står overfor, vil vi miste uvurderlig kompetanse som vi er avhengig av på sikt.

Vi skal investere i eldreomsorgen for å høste fruktene i form av kostnadseffektiv drift, bedre tjenester og en bedre arbeidshverdag i fremtiden.

Bedre bemanning

Det aller viktigste for en god eldreomsorg er tilstrekkelig og kvalifisert bemanning. Vi er helt avhengig av nok ansatte med rett kompetanse for å kunne levere gode tjenester. Skal vi være en attraktiv kommune å jobbe i, må bemanningen også være høy nok til at de ansatte ikke sliter seg helt ut.

Vårt eldreløfte: Budsjetttrammene skal gjøre det mulig å beholde, og styrke, dagens bemanningsnivå.

Redusert husleie i omsorgsbolig

Husleien for omsorgsboligene på Luranetunet er så høy at en minstepensjonist knapt har penger til overs. SV mener det er viktig at de i omsorgsbolig også har penger til dagligdagse ting, det er en viktig del av en god eldreomsorg.

Vårt eldreløfte: Bjørnafjordinger som leier omsorgsbolig av kommunen, skal ikke føle at de ikke har råd til å by barnebarna på kaffemat når de kommer på besøk.

Omsorg+ og Bokollektiv

Kommunen mangler flere typer boliger i overgangen mellom selvstendig boform og institusjonsplassering.

Omsorg+ er tilrettelagte leiligheter med livsløpsstandard. Her kan man lage mat selv, men også bestille ferdige måltider. Omsorg+ skal være døgnbemannet, men med en lavere bemanning enn sykehjem, da beboerne klarer å gjøre mer selv.

I Bokollektiv bor eldre sammen. Mange eldre sliter med ensomhet, men er ellers for friske for Omsorg+ eller sykehjemsplass. Bokollektiv er et tilbud til denne gruppen. Beboerne har en egen leilighet, men det er også fellesarealer hvor man kan oppholde seg sammen, spise sammen eller lage mat sammen.

Eldre som bor i Omsorg+ og bokollektiv opplever mindre ensomhet. Ifølge NOVA-rapporten "Eldres boligønsker og bosituasjon" (2023) opplever eldre som bor i slike miljøer bedre livskvalitet og en større grad av sosial deltakelse. Ved å tilrettelegge for disse boformene, kan de eldre få bedre liv samtidig som kommunen får økonomiske besparelser gjennom redusert behov for institusjonsplasser.

Vårt eldreløfte: Vi skal bygge Omsorg+-boliger og bokollektiv i planperioden, som skal gi våre eldre en bedre bosituasjon og bedre liv til en lavere pris for kommunen fremover.

Private initiativ

Selv om kommunen har et ansvar for å tilby passende boliger for eldre, mener SV det også er klokt å legge til rette for at privatpersoner kan kjøpe leiligheter i bokollektiv eller omsorg+-boliger. Kommunen må aktivt legge til rette for denne typen boform og være behjelpelig ved henvendelser.

Vårt eldreløfte: Kommunen skal utarbeide en strategi for å stimulere og legge til rette for privat utbygging av et større mangfold av botilbud for eldre.

Velferdsteknologi

Velferdsteknologi er nøkkelen til å få ned ressursbruken i eldreomsorgen uten å svekke velferden. Samtidig vet vi at det er en investering å ta i bruk nye virkemidler, verktøy og metoder. Utstyr må kjøpes inn og vedlikeholdes, ansatte må kurses og brukerne må bruke tid på å bli kjent med, og føle seg trygg på, det nye utstyret.

Hvis vi kutter i bemanningen i forkant av en slik omstilling, sparer vi oss bort fra mulighetene til å få avkastning på investeringene vi gjør i ny velferdsteknologi.

Vårt eldreløfte: Bjørnafjorden kommune skal styrke eldreomsorgen gjennom å investere i og implementere ny velferdsteknologi på en klok, langsiktig og fremoverrettet måte.

Driftsbudsjett

Oppvekst

Kommunedirektøren foreslår en økning i rammen til oppvekst, men økningen er ikke stor nok til å dekke merforbruket sektoren har hatt i 2025. Effekten av kommunedirektøren sitt budsjett er altså et lite kutt for oppvekst i 2025. Utover i planperioden foreslår kommunedirektøren nye kutt innen oppvekst, og i 2028 er kuttene samlet oppe i over 40 millioner kroner. Det eneste tiltaket kommunedirektøren har nevnt at kan komme i løpet av de neste årene er skolenedleggelse. Dette vil vi unngå. SV sitt budsjett legger derfor opp til å beholde dagens skole- og barnehagestruktur så lenge det er faglig forsvarlig.

Kommunepsykolog

På tross av advarsler fra avdelingen og et økende behov, valgte kommunen i 2024 å nedbemanne fra to til en kommunepsykolog innen oppvekst. Dette mener SV var et feilgrep, og vi har derfor satt av 1 million kroner i 2025 og 1,5 millioner kroner hvert år i resten av planperioden, for å bemanne opp igjen hos kommunepsykologen.

Ungdomsteamet

SV foreslår å styrke ungdomsteamet av de grunner som er nevnt i kapittelet "Satsing på ungdom". Vi setter av 2 millioner kroner i 2025 og 3 millioner kroner hvert år i resten av planperioden.

SFO

Prisen på SFO ble økt kraftig av FrP og Høyre, en usosial endring SV kritiserte sterkt. SV setter derfor av 2 millioner kroner hvert år for å redusere foreldrebetalingen i SFO.

Kommunal barnetrygd

I en periode med sterkt økende priser er barnefamilier en av gruppene som rammes hardt. De har behov for større bolig, og bruker mer penger på strøm, mat og klær enn mindre familier. I tillegg har de utgifter til barnehage, SFO og fritidsaktiviteter. For å bedre den økonomiske situasjonen noe, velger SV å innføre en kommunal barnetrygd. Denne skal, i likhet med den vanlige barnetrygden, holdes utenfor når sosialstønad skal beregnes. I 2025 har vi satt av 5 millioner kroner årlig til dette formålet. Beløpet økes til 7 millioner kroner årlig fra 2027.

Torsdagsgruppen

Tilbudet har så langt blitt reddet av private givere, men skal det sikres i fremtiden må kommunen finansiere det. SV har derfor satt av 500 000 kroner i 2025 og utover, for å bevare torsdagsgruppen.

Kulturskulen

Vi vet at et bedre tilbud og mer forebyggende arbeid fører til mindre utenforskap og mindre vold blant ungdom. Kulturskulen er ett av disse tilbudene. I tillegg gir det barna som benytter seg av tilbudet mye kunnskap og glede. SV mener det er viktig å ta vare på det kulturelle tilbudet og setter derfor av 1 million kroner i 2025, og 2 millioner kroner i 2026 og utover, for å styrke tilbudet.

Miljøarbeid i skolen

SV ønsker at det skal ansettes miljøarbeidere og miljøterapeuter i en fri rolle på skolene i kommunen for å arbeide målrettet med miljøarbeid. Vi har sett at andre kommuner som har gjort dette har hatt god effekt av det. SV setter av 10 millioner kroner i 2025 og 2026, og 15 millioner kroner i 2027 og utover, til dette formålet.

Økte overføringer oppvekst

For å gi oppvekstsektoren større fleksibilitet til å gi barn og unge en bedre hverdag ønsker SV å øke rammen til oppvekst med midler de selv kan disponere. I vårt budsjett øker vi rammen til oppvekst med 5 millioner kroner i 2025, 20 millioner kroner i 2026 og 30 millioner kroner de påfølgende årene.

Skolestruktur

Midlene satt av i dette budsjettet skal sørge for at skolestrukturen består. Skolene er viktig for grendene sin identitet og utvikling. Forsvinner skolene er det stor fare for fraflytting.

Helse og velferd

Innen helse og velferd er det foreslått store kutt i kommunedirektøren sitt budsjett, og dette kommer på toppen av omfattende kutt i inneværende år. I SV sitt budsjett er overføringene til helse og velferd økt med litt over 40 millioner kroner i 2025 i forhold til kommunedirektøren sitt budsjett. Dette er nødvendig for å sikre forsvarlige tjenester.

Kreftkoordinator

Kreftkoordinatoren gjør en utrolig viktig jobb med å følge opp dem med kreft og deres familie. Det gjør livet deres lettere, forbedrer livskvaliteten i en vanskelig situasjon, og kan bidra til en raskere og mer stabil vei tilbake til arbeid. Vi setter derfor av 650 000 kroner i 2025, og 750 000 kroner i 2026 og utover, til kreftkoordinator.

Crux Vindfanget

Crux Vindfanget er uvurderlig for dem som benytter seg av tilbudet. SV setter derfor av 1,5 millioner kroner fra 2025 og utover for å beholde dette tilbudet.

Økt sosialstønad

SV mener dagens sosialstønad er for lav. Alt for mange lever i fattigdom fordi stat og kommune gir for lave stønader. SV setter av 2 millioner kroner i 2025 og utover for å gi innbyggerne våre som mottar denne stønaden litt bedre råd.

Billigere leie i omsorgsboliger

Beboere i omsorgsboligene på Luranetunet betaler i dag en så høy leiepris at minstepensjonister knapt har penger igjen til annet. Vi mener det er en uverdigg behandling av eldre, og senker derfor leieprisen i omsorgsboligene. Vi reduserer leieinntektene med 2 millioner kroner i 2025 og utover.

Psykisk helse og rus

Psykisk helse og rus styrkes med 1,3 millioner kroner i 2025 og 1,5 millioner kroner i resten av planperioden for å sikre tilstrekkelig bemanning og forbedret tilgang til tjenester.

Økt bemanning bofellesskap

Når Søfteland bofellesskap åpnet valgte man å ta bemanning fra andre bofellesskap istedenfor å ansette flere. Dette har ført til en dårligere bemanning over hele linjen. SV foreslår derfor å bruke 1,6 millioner kroner i 2025, og 2 millioner kroner i året etter det, på bemanning i bofellesskap.

Friskliv og mestring

Tilbudet ble avvirket i april 2024. Dette mener SV var en dårlig avgjørelse. Det er et lavterskel tilbud som kan øke livskvaliteten til innbyggerne i kommunen og, ikke minst, redusere sykefraværet. SV foreslår derfor å starte opp igjen friskliv og mestring, og har satt av 800 000 kroner til dette formålet i 2025. Beløpet økes til 1 million kroner i resten av planperioden.

Bedre bemanning helse og velferd

Som nevnt i vårt eldreløfte ønsker SV å styrke bemanningen i eldreomsorgen. Vi har satt av 20 millioner kroner til bedre bemanning i 2025. Et beløp som økes til 40 millioner kroner i 2026 og til 45 millioner kroner fra 2027 og utover.

Økte sosialhjelpssatser

Beløpet man får i sosialhjelp er kort og godt for lavt. Mange mottakere sliter med å ha råd til selv det mest nødvendige, noe som skaper en uholdbar økonomisk situasjon for flere familier. Vi foreslår derfor å bruke 2 millioner kroner hvert år på økte sosialhjelpssatser.

Økte rammeoverføringer

I vårt budsjett har vi valgt å sende et tydelig signal om hvor størstedelen av pengene skal brukes, men for å sikre at det er litt fleksibilitet har vi også gitt en økning i rammeoverføringen til helse og velferd, slik at de selv kan se hvor disse pengene kommer til best nytte. 10 millioner kroner i 2025 og 2026, og 15 millioner kroner fra 2027 og utover.

Samfunnsutvikling

Ansette klimarådgiver

Klimaendringene verden står overfor er en av nåtidens største utfordringer. Uten øyeblikkelig handling vil det snart være umulig å holde den globale temperaturøkningen under 1,5 grader. De største tiltakene må gjøres nasjonalt og globalt, men også målrettede og konkrete lokale tiltak må til. SV setter av 700 000 kroner i 2025 og 850 000 kroner fra 2026 og utover til å ansette en klimarådgiver.

Redusert husleie i kommunale boliger

Kommunen økte nylig husleien i en del kommunale boliger kraftig. SV mener husleien i kommunale boliger skal være på et levelig nivå for dem som trenger en kommunal bolig, slik at de har økonomisk trygghet og råd til daglige nødvendigheter. Vi setter derfor av 1 million kroner hvert år for å redusere husleien.

Bibliotek

SV mener administrasjonen sitt budsjettforslag innebærer en rasering av bibliotekstilbudet som vi ikke kan akseptere. Dagens leieavtale for biblioteket i Osøyro går ut i 2027. SV ønsker derfor at kommunen skal benytte den anledningen til å finne en ny plassering mer sentralt i Osøyro. Biblioteket skal være et samlingspunkt, og vi ønsker at et nytt lokale skal gjenspeile det på en god måte. Biblioteket trenger også mer penger til bemanning og innkjøp av bøker. SV har derfor foreslått å øke overføringene til biblioteket med 1,5 millioner kroner 2025 og 2026, og 6 millioner kroner i 2027 og 2028.

Nei til reklame på kommunal grunn

Administrasjonen har foreslått at kommunen skal selge reklameplasser på kommunal grunn. Dette sier SV nei til og har derfor budsjettet med et tap av inntekt på 100 000 kroner for hvert av årene i planperioden.

Kommunetunet

Kommunetunet er viktig for identiteten til mange fusinger. På tross av overskudd av areal i Eikelandsosen velger vi derfor likevel å beholde bygget. På lengre sikt kan det bli økonomisk lønnsomt da kan redusere leid areal etter dagens avtale går ut.

Andre tiltak

SV har flere tiltak i vårt budsjett som ikke går inn under de tre kategoriene som er nevnt så langt, eller som ikke har en økonomisk konsekvens. Disse tiltakene vil bli nærmere forklart her.

Bemanningsentral

SV mener kommunen må satse på en bemanningsentral. Administrasjonen har valgt å se vekk fra et stående politisk vedtak om å styrke bemanningsentralen. Det valget er SV sterkt kritisk til. Å kunne tilby faste og fulle stillinger vil gjøre det enklere å få kvalifiserte vikarer, og det reduserer tiden man i dag bruker på å skaffe en vikar. Med vikarer i hele faste stillinger blir det færre folk å forholde seg til, noe som er en fordel for både ansatte og brukere. Tiltaket har ingen budsjettkostnad siden det også i dag må hentes inn vikarer.

Oseana

Oseana er utrolig viktig for kulturtilbudet i kommunen, med alt fra fremvisinger fra kulturskulen til konserter og Riksteatret. Skal Oseana kunne fortsette å levere gode opplevelser for innbyggerne, må budsjettet styrkes. Derfor foreslår SV å øke bevilgningene til Oseana med 1 million kroner i 2025 og 2026, og ytterligere 500 000 kroner fra 2027 og utover.

Redusere lønn til ordfører og varaordfører

SV mener at lønnsnivået til ordfører og varaordfører i kommunen er for høyt. Vi har i flere år foreslått å redusere den til 80 prosent av lønnen til en stortingsrepresentant, og det gjør vi i år også. I tillegg skaper det politikerforakt og undergraver de vanskelige budsjettprosessene i kommunen når ordføreren både er frikjøpt 85 prosent på fylket og 100 prosent i kommunen. Vi foreslår derfor en reduksjon til 80 prosent stilling for ordføreren ut denne perioden, og oppfordrer ordføreren til å redusere frikjøpet i fylket på samme måte slik at totalt frikjøp ikke overstiger 100 prosent. Totalt gir dette en besparelse på 400 000 kroner ut 2027, og 200 000 kroner i 2028.

Redusere antall politiske møter

Plan-, bygg- og miljøutvalet går i dag for dypt inn i enkeltsaker og detaljer i arbeid med større arealplaner. Ved å jobbe mer overordnet og helhetlig kan en god del møter i utvalget unngås, noe som frigjør ressurser og reduserer kostnader. Kommunen må også gå gjennom andre utvalg for å se om det samme skjer flere steder. SV mener det er mulig å spare 200 000 kroner årlig på dette.

Digitalt først

SV har valgt å ta ut innsparingen på 1,5 millioner kroner hvert år i planperioden for “digitalt først”. Vi mener sektorene må jobbe videre med å ta i bruk digitale møter som et alternativ til reising, men ønsker at eventuelle innsparinger på dette skal komme sektorene til gode.

Investeringsbudsjett

I vanskelige økonomiske tider, med høye renter, må investeringene holdes nede. De tiltakene SV har funnet rom for i planperioden er valgt fordi vi mener de vil kunne spare kommunen for kostnader på sikt. Spesielt innen eldreomsorgen mener vi det er nødvendig å øke investeringene kraftig om vi skal klare å tilby nye trinn i omsorgstrappen. Alle investeringene finansieres delvis ved bruk av disponible fond.

Omsorg+

SV setter av til sammen 35 millioner kroner til bygging av omsorg+ boliger i planperioden, hvor 5 millioner kroner er satt av i 2025.

Bokollektiv

SV setter av 15 millioner kroner i 2026 og 20 millioner kroner i 2027 til bygging av bokollektiv.

Mikrohus

SV mener vi må få en vurdering av tiltaket med mikrohus i 2025. Hvis rapporten viser at det er et godt tiltak, mener SV det er viktig å komme raskt i gang med flere. Flere mikrohus vil både kunne spare kommunen penger og gi brukerne bedre livskvalitet. SV setter av 4 millioner kroner i 2026 og i 2027 til bygging av nye mikrohus, avhengig av erfaringer med de to første.

Kommunetunet

Kommunetunet trenger en del vedlikehold på kort sikt. I vårt budsjett har vi derfor satt av 1 million kroner til dette formålet i 2025.

Kommunal infrastruktur

De kommunale veiene trenger opprusting. SV foreslår derfor å bruke 5 millioner kroner hvert år på å vedlikeholde og oppgradere veiene våre.

Skolebøker

Som nevnt i vår ungdomspakke skal skolene få midler til å kjøpe flere skolebøker. 2 millioner kroner i året er satt av til dette formålet.

Friluftsområder

Kommunen har to pågående prosjekt som trenger finansiering i 2025 for å komme videre, og vi setter derfor av 2 millioner kroner til dette formålet.

Velferdsteknologi

Skal vi klare å effektivisere driften av eldreomsorgen, må vi satse på ny teknologi. Erfaringer fra lignende kommuner viser at investeringer i velferdsteknologi kan redusere behovet for manuelle tjenester og gi innbyggerne økt trygghet og selvstendighet. Dette kan bidra til lavere driftskostnader på sikt og en mer bærekraftig eldreomsorg. SV setter av 2 millioner kroner til dette hvert år i planperioden.

Inndekning

I vårt budsjett styrker vi sektorene med litt over 80 millioner kroner i 2025 sammenlignet med kommunedirektøren sitt budsjett. Dette beløpet øker noe utover i planperioden, og ender på 155 millioner kroner i 2027 og 2028. Mesteparten av denne økningen er kun en reversering av kutt foreslått i kommunedirektøren sin økonomiplan. Skal budsjettet og økonomiplanen være forsvarlig må også inntektene økes på en realistisk måte. Det gjør de i vårt budsjett.

Eiendomsskatt

Skal Bjørnafjorden kommune levere forsvarlige tjenester med dagens økonomi er det ingen vei utenom eiendomsskatt. Man kan gjøre som det store flertallet i kommunestyret gjør, å tømme sparegrisen helt før man innrømmer at det er nødvendig, men nødvendig er det, akkurat som det er i et stort flertall av norske kommuner.

I vårt budsjett har vi budsjettert med eiendomsskatt fra bolig, hytter og næringseiendommer. For bolig og hytter har vi budsjettert med 1 promille i 2025, og 3 promille med et bunnfradrag på 500 000 fra 2026 og utover. For næringseiendommer har vi budsjettert med 2 promille i 2025, 4 promille i 2026 og 5 promille fra 2027 og utover. For 2025 har vi trukket 8 millioner kroner fra inntekten for å dekke kostnaden ved taksering av hytter og næringseiendom. Inntekten for 2025 etter fratrukket blir da ca. 48 millioner kroner. Beløpet øker til 129,5 millioner kroner i 2026 og 141,5 millioner kroner fra 2027 og utover.

Annet

SV har valgt å redusere utbyttet i 2025 med 10 millioner kroner. For årene 2027 og 2028 har vi økt utbyttet med 5 millioner kroner. Dette er for å gi Bjørnafjorden utviklingsselskap litt mer tid til å utvikle Lyseparken før vi tar ut utbytte.

Vi har også valgt å redusere avsetninger til disposisjonsfond kraftig i planperioden. Vi mener det sender et feil signal til innbyggerne om store deler av det de betaler i eiendomsskatt skulle gått til disposisjonsfond.

Premiefond

SV bruker mer premiefond i 2025 enn kommunedirektøren, men beløpet reduseres i 2026. I 2027 og 2028 budsjetterer vi uten bruk av premiefond.

Vann og avløp

Bjørnafjorden kommune har investert store summer i VA de siste årene. De som bygger nye boliger får tilgang til et nett hvor dagens innbyggere har betalt ned store deler av det. Derfor mener vi det er rettferdig å øke tilkoblingsavgiften til vann og avløp for å senke årsavgiften. Vi foreslår å øke tilkoblingsavgiften for vann og avløp med 20%, og redusere årsgebyr for stipulert og målt forbruk med tilsvarende sum.

Oversikt over endringer i driftsbudsjettet

	2025	2026	2027	2028
Oppvekst				
Miljøarbeid i skolene	10 000 000	10 000 000	15 000 000	15 000 000
Leseaksjon	3 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Kommunepsykolog	1 000 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Ungdomsteam	2 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Torsdagsgruppen	500 000	500 000	500 000	500 000
Kulturskolen	1 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Koordinator barn som pårørende	750 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Nok. Bergen	75 000	75 000	75 000	75 000
Antidoping Norge	15 000	15 000	15 000	15 000
Kommunal barnetrygd	5 000 000	5 000 000	7 000 000	7 000 000
Redusert pris SFO	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Aktivitet ungdom	2 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Økt ramme oppvekst	5 000 000	20 000 000	30 000 000	30 000 000
Familiens hus	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000
Forebygging mobbing i barnehagen	800 000	800 000	800 000	800 000
Helsesykepleier	2 500 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Helse og velferd				
Kreftkoordinator	650 000	750 000	750 000	750 000
Crux vindfanget	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Psykisk helse og rus	1 300 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Økt bemanning bofellesskap	1 600 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Friskliv og mestring	800 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Nok. Bergen	75 000	75 000	75 000	75 000
Alternativ til vold	710 000	710 000	710 000	710 000
Redusert husleie omsorgsboliger	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Bedre bemanning helse og velferd	20 000 000	40 000 000	45 000 000	45 000 000
Økte rammeoverføringer	10 000 000	10 000 000	15 000 000	15 000 000
Økte sosialhjelpssatser	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Fjerne sosialstønad som lån	200 000	200 000	200 000	200 000
Samfunnsutvikling				

Ansette klimarådgiver	700 000	850 000	850 000	850 000
Redusere husleie i kommunale boliger	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Bibliotek	1 500 000	1 500 000	6 000 000	6 000 000
Ingen reklameboard	100 000	100 000	100 000	100 000
Fellesområde				
Redusere lønn ordfører og varaordfører	- 400 000	- 400 000	- 400 000	- 200 000
Oseana	1 000 000	1 000 000	1 500 000	1 500 000
Redusere politiske møter	- 200 000	- 200 000	- 200 000	- 200 000
Digitalt først	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Bruk av premiefond	- 20 750 000	7 500 000	17 564 000	11 564 000

Oversikt over endringer i investeringsbudsjettet

Investeringer	2025	2026	2027	2028
Bofellesskap/bokollektiv for eldre		15 000 000	20 000 000	
Mikrohus		4 000 000	4 000 000	
Omsorg+	5 000 000	15 000 000	10 000 000	5 000 000
Salg av eiendom	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000	
Kommunetunet	1 000 000			
Kommunal infrastruktur	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Skolebøker	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Friluftsområder	2 000 000			
Velferdsteknologi	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Finansiert fra fond	-8 500 000	-21 500 000	-21 500 000	-7 000 000
Lånefinansiert	3 500 000	16 500 000	16 500 000	7 000 000

	Økonomiplan 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027	Økonomiplan 2028
Rammetilskot	- 898 845 000	- 898 845 000	- 898 845 000	- 898 845 000
Inntekt- og formuesskatt	-1 055 303 000	-1 055 303 000	-1 055 303 000	-1 055 303 000
Eigedomsskatt	- 48 350 000	- 129 450 000	- 141 450 000	- 141 450 000
Andre generelle driftsinntekter	- 82 806 000	- 65 102 000	- 46 232 000	- 41 193 000
Sum generelle driftsinntekter	-2 085 304 000	-2 148 700 000	-2 141 830 000	-2 136 791 000
Sektor Fellesområde	628 000	57 652 000	87 674 000	86 434 000
Sektor Stab	57 084 000	57 084 000	57 084 000	57 084 000
Sektor Oppvekst	935 718 000	942 778 000	943 708 000	938 669 000
Sektor Helse og velferd	793 689 000	793 647 000	786 223 000	786 223 000
Sektor Samfunnsutvikling	83 972 000	80 958 000	79 596 000	77 241 000
Sum løyvingar drift pr sektor	1 871 091 000	1 932 119 000	1 954 285 000	1 945 651 000
Avskrivningar	114 387 000	115 353 000	116 352 000	117 607 000
Brutto driftsresultat	- 99 826 000	- 101 228 000	- 71 193 000	- 73 533 000
Renteinntekter	- 35 800 000	- 35 800 000	- 35 800 000	- 35 800 000
Utbytte	- 3 000 000	- 13 000 000	- 18 000 000	- 18 000 000
Gevinstar og tap på finansielle omløpsmiddel				
Renteutgifter	141 877 000	130 652 375	131 801 750	130 760 000
Avdrag på lån	108 043 750	107 293 750	106 706 250	107 000 000
Netto finansutgifter	211 120 750	189 146 125	184 708 000	183 960 000
Motpost avskrivningar	- 114 387 000	- 115 353 000	- 116 352 000	- 117 607 000
Netto driftsresultat	- 3 092 250	- 27 434 875	- 2 837 000	- 7 180 000
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Avsettingar til bundne driftsfond				
Bruk av bundne driftsfond				
Avsettingar til disposisjonsfond	2 092 250	26 434 875	1 837 000	6 180 000
Bruk av disposisjonsfond				
Dekning av tidlegare års meirforbruk i driftsrekneskapen				
Sum disponeringar eller dekning av netto driftsresultat	3 092 250	27 434 875	2 837 000	7 180 000
Framført til inndecking i seinare år (meirforbruk)	0	0	0	0

Verbalforslag

1. Bjørnafjorden kommunestyre ber administrasjonen anskaffe politikermodul til framsikt slik at det er klart til budsjettprossessen høsten 2025
2. Bjørnafjorden kommunestyre ber administrasjonen utarbeide en strategi for å stimulere og legge til rette for privat utbygging av et større mangfold av botilbud for eldre.
3. Bjørnafjorden kommunestyre ber administrasjonen starte arbeidet med å vurdere en ny, sentralt plassert lokalisering for biblioteket i Osøyro. Arbeidet skal inkludere vurdering av tilgjengelighet, brukerbehov, og muligheter for sambruk med andre offentlige tilbud. Videre skal administrasjonen sikre at den nye biblioteksplasseringen utformes med en innbydende fasade og store, åpne rom som fremmer et sosialt og inkluderende miljø for alle brukere. Biblioteket skal være et levende samlingspunkt med fleksible områder for både stille lesing og aktiviteter som fremmer kultur- og kunnskapsutveksling. En plan for fremtidige behov og en prosess for valg av lokalitet og utforming skal legges fram for kommunestyret innen 2026.
4. Bjørnafjorden kommunestyre ber administrasjonen forberede en sak om boplikt som et virkemiddel kommunen kan ta i bruk for å gjøre det enklere å skaffe seg bolig i enkelte grender som sliter med fraflytting.
5. Bjørnafjorden kommunestyre ber administrasjonen forberede en sak til politisk behandling om økt detaljnivå i budsjettframlegget. Målet er at det skal bli mer oversiktlig for politikerne og innbyggerne i kommunen. Bergen og de andre omegnskommunene til Bergen skal brukes som grunnlag for saksutgreiingen.